

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

5029

Decret 41/2019, de 24 de maig, de modificació del Decret 52/2016, de 5 d'agost, de la renda per a persones en procés d'autonomia personal que han estat sotmeses a mesures administratives de protecció de menors, i del Decret 40/2017, de 25 d'agost, sobre els criteris d'autorització i acreditació dels serveis per a joves en procés d'emancipació, i de regulació de la renda d'autonomia personal per a joves que han estat sotmesos a mesures de justícia juvenil

PREÀMBUL

Les persones joves que han estat sotmeses a una mesura administrativa o a una mesura de justícia juvenil constitueixen un col·lectiu en risc d'exclusió social.

L'exclusió social s'entén com la situació en què es troben les persones que no poden participar plenament en la vida econòmica, social i civil, i que disposen d'uns ingressos o recursos personals, familiars, socials i culturals inadequats per poder gaudir d'un nivell i una qualitat de vida considerats acceptables per a la societat en què viuen. En aquestes situacions, les persones sovint no poden exercir plenament els seus drets fonamentals.

El 16 d'abril de 2015 es publicà en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* la Llei 7/2015, de 10 d'abril, per la qual s'estableix el marc regulador dels processos d'autonomia personal de menors que han estat sotmesos a una mesura de protecció o reforma. Aquesta Llei té per objecte la configuració del marc jurídic d'actuació de la Comunitat Autònoma en el disseny de mesures i actuacions dirigides a possibilitar la cobertura de necessitats bàsiques, personals i formatives dels joves sobre els quals s'exerceixi o s'hagi exercit alguna actuació protectora o judicial, a causa de la seva situació de risc, desemparament o conflicte social per facilitar la seva integració social i laboral.

La Llei 7/2015 preveu, entre altres mesures, la creació d'una renda lligada al compliment d'un programa d'autonomia personal adaptada a les necessitats i les circumstàncies de les persones beneficiàries.

La disposició final segona de la Llei 7/2015 estableix que el Govern de les Illes Balears, a través de la consellera competent en matèria de serveis socials, ha d'elaborar la normativa que reguli aquesta renda mensual. En compliment d'aquesta disposició, es publicaren, d'una banda, el Decret 52/2016, de 5 d'agost, de la renda per a persones en procés d'autonomia personal que han estat sotmeses a mesures administratives de protecció, i, d'altra banda, el Decret 40/2017, de 25 d'agost, sobre els criteris d'autorització i acreditació dels serveis per a joves en procés d'emancipació, i de regulació de la renda d'autonomia personal per a joves que han estat sotmesos a mesures de justícia juvenil.

En l'aplicació d'ambdós decrets, s'han observat determinades situacions en què les persones menors d'edat, quan arriben a la majoria d'edat, no poden obtenir la condició de persona beneficiària de la renda corresponent, la qual cosa els crea un greuge.

Així, respecte a les modificacions per introduir en el Decret 52/2016, cal destacar la previsió del supòsit que una persona menor d'edat sotmesa a una mesura administrativa de protecció de menors retorni al seu àmbit familiar i aquest retorn resulti infructuós, per la qual cosa quedi novament sota la tutela de l'entitat pública de protecció, fet que pot implicar que la mesura administrativa hagi tingut una durada global mínima de dotze mesos entre els 16 i els 18 anys.

D'altra banda, es fa necessari modificar l'article 10 del Decret 52/2016, el qual disposa que la prestació objecte d'aquest Decret s'ha d'abonar directament a la persona beneficiària, mitjançant una transferència bancària al compte corrent facilitat per la persona beneficiària. Aquesta manera de fer l'abonament de la prestació impossibilita que la percebin les persones estrangeres que, durant la seva minoria d'edat, han estat sota la tutela de l'entitat pública de protecció de menors i que, quan arriben a la majoria d'edat, no disposen, per causes alienes a elles, de la documentació necessària per poder obrir un compte bancari on fer la transferència que preveu aquest precepte per a l'abonament de la prestació.

Igualment, es fa necessari introduir una previsió en l'article 12 del Decret 52/2016, relatiu a la durada de la prestació regulada en aquest Decret, atès que, en el marc de la normativa estatal i autonòmica vigent, una persona jove pot ser beneficiària, sempre que en compleixi els requisits, d'aquesta prestació i, alhora, del subsidi d'atur que preveu la legislació de la Seguretat Social per a les persones menors d'edat privades de llibertat per un període superior a sis mesos en un centre específic per al compliment de mesures privatives de llibertat en el marc de la legislació reguladora de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat, que en el moment de l'alliberament tenguin més de 16 anys.

Pel que fa al Decret 40/2017, també es pretenen regular diferents situacions que no preveu la normativa en vigor, com, entre d'altres, la pròrroga excepcional de la durada màxima del servei d'habitatge, que és de 48 mesos, consecutius o alterns, entre els 18 i els 25 anys, quan la persona beneficiària estigui cursant satisfactòriament estudis acadèmics de llarga durada o quan, durant la fase d'estada, tengui un problema de salut temporal que li impedeixi la cerca d'un nou habitatge. D'aquesta manera, es pretén que aquestes persones joves no es trobin en una situació de desemparament que els impossibiliti aconseguir els seus objectius o la seva recuperació, segons el cas.

Així mateix, i tenint en compte que els serveis de la Xarxa Pública de Serveis d'Emancipació tenen la finalitat de facilitar la realització del projecte de vida de les persones joves que han estat objecte d'una mesura de protecció o de justícia juvenil i no poden tornar a la seva família nuclear, es considera necessari incloure altres criteris de prelación, a més dels que preveu l'article 6.3 del Decret 40/2017, com ara la vinculació de la persona jove amb l'entitat on hi hagi disponibilitat de places. Amb aquesta regulació, es pretén donar prioritat als casos en què la persona interessada, fins aleshores sota la tutela administrativa, roman a l'entitat social que presta el servei, amb la finalitat de continuar el vincle creat i no dificultar el pas que suposa la nova situació en què es troben.

D'altra banda, davant la seva ineficàcia i poca operativitat, s'ha decidit eliminar la Comissió Tècnica de la Renda d'Autonomia Personal, prevista en l'article 13 del Decret 40/2017. Al seu lloc, s'afegeix un nou títol V, en què es regulen dos òrgans amb la finalitat de millorar la gestió, l'organització i el funcionament de tots els serveis de la Xarxa Pública de Serveis d'Emancipació, com són la Comissió de Seguiment d'Emancipació i la Comissió Tècnica de Derivació i Avaluació per als casos de persones beneficiàries que han estat sotmeses a mesures administratives de protecció de menors.

Finalment, d'acord amb l'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, cal constatar que queden suficientment justificats els principis següents: de necessitat i eficàcia, perquè l'absència de regulació de diverses situacions de necessitat fa necessari modificar el Decret 52/2016 i el Decret 40/2017, amb la finalitat de donar cobertura i suport a les persones extutelades o que han estat sotmeses a una mesura de justícia juvenil i que es troben en situació de risc d'exclusió social, amb manca de recursos econòmics i manca de suport familiar; de proporcionalitat, per atendre les necessitats que s'han de cobrir; de seguretat jurídica, perquè amb les modificacions que s'introdueixen en ambdós decrets queden coberts diferents aspectes que fins ara no estaven prevists; de transparència, principi pel qual s'ha de destacar la participació ciutadana abans del procés d'elaboració de la norma i durant aquest procés; d'eficiència, atès que es fa una regulació més àmplia per poder atendre les necessitats d'aquestes persones joves, en concordança amb la necessària qualitat que han de tenir els serveis socials, prevista en la Llei 4/2009; i de qualitat i simplificació, perquè el procediment d'aprovació d'aquesta norma s'ha ajustat als processos necessaris definits legalment per donar resposta a les necessitats ciutadanes, al cost més baix possible.

Per tot això, a proposta de la consellera de Serveis Socials i Cooperació, d'acord amb el Consell Consultiu, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió del dia 24 de maig de 2019,

DECRET

Capítol I

Modificació del Decret 52/2016, de 5 d'agost, de la renda per a persones en procés d'autonomia personal que han estat sotmeses a mesures administratives de protecció de menors

Article primer

Modificació de l'article 5 del Decret 52/2016

La lletra c) de l'article 5 del Decret 52/2016 queda modificada de la manera següent:

c) Haver estat, com a mínim i sense necessitat que siguin consecutius, dotze mesos entre els 16 i els 18 anys sota una mesura de guarda o tutela de qualsevol de les entitats públiques de protecció de menors de l'Estat espanyol. Excepcionalment, el període mínim de dotze mesos esmentat no és d'aplicació a les persones menors d'edat sotmeses a una mesura administrativa de protecció que retornen al seu àmbit familiar quan aquest retorn resulta infructuós, així com a les persones menors d'edat sotmeses per primera vegada a guarda o tutela administrativa després d'haver complert 17 anys.

Article segon

Modificació de l'article 10 del Decret 52/2016

L'article 10 del Decret 52/2016 queda modificat de la manera següent:

Article 10

Abonament

La prestació s'ha d'abonar directament a la persona beneficiària.

Article tercer**Modificació de l'article 12 del Decret 52/2016**

S'afegeix el punt 3 en l'article 12 del Decret 52/2016, amb el contingut següent:

3. En el cas de les persones beneficiàries de la prestació regulada en aquest Decret que siguin o hagin estat beneficiàries del subsidi d'atur que preveu la legislació de la Seguretat Social per a les persones menors d'edat privades de llibertat una vegada alliberades, el període de percepció d'aquest subsidi d'atur, a partir dels 18 anys, es computarà dins el límit temporal de 36 mesos esmentat en l'apartat 1 d'aquest article.

Capítol II**Modificació del Decret 40/2017, de 25 d'agost, sobre els criteris d'autorització i acreditació dels serveis per a joves en procés d'emancipació, i de regulació de la renda d'autonomia personal per a joves que han estat sotmesos a mesures de justícia juvenil****Article quart****Modificació de l'article 5 del Decret 40/2017**

L'article 5 del Decret 40/2017 queda modificat de la manera següent:

Article 5**Persones beneficiàries**

1. Les persones beneficiàries dels serveis són les persones joves de 18 a 25 anys en risc d'exclusió social que no tenen suport, que han estat objecte d'una mesura de protecció o de justícia juvenil i no poden retornar a la seva família nuclear, motiu pel qual han d'assumir un procés d'autonomia personal, i que tenen el seu domicili o residència al territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Les persones usuàries del servei d'habitatge d'emancipació, entre els 18 i els 25 anys, disposen d'un màxim de 48 mesos, consecutius o alterns, d'ús d'aquest servei. Excepcionalment, i sempre que hi hagi plaça, l'estada en aquest servei es pot prorrogar quan la persona beneficiària estigui cursant satisfactòriament estudis acadèmics de llarga durada o quan, durant la fase d'estada, tingui un problema de salut temporal que li impedeixi la cerca d'un nou habitatge, sense que en cap cas es pugui superar el límit d'edat de 25 anys.

Article cinquè**Modificació de l'article 6 del Decret 40/2017**

1. L'apartat 3 de l'article 6 del Decret 40/2017 queda modificat de la manera següent:

3. En cas que no hi hagi places disponibles, la Direcció General de Menors i Famílies ha d'habilitar una llista d'espera. Els criteris de prelatió que han de regir l'ordre d'aquesta llista d'espera són els següents:

1r. Les sol·licituds procedents de persones que sota la guarda o tutela de l'entitat pública competent romanen fins al final d'una mesura administrativa a un centre de protecció.

Aquestes s'han d'ordenar segons els criteris següents:

- a) L'edat en el moment de la sol·licitud, tenint prioritat el sol·licitant de menys edat.*
- b) La data del registre de la sol·licitud, tenint prioritat la més antiga.*

Com a resultat de l'aplicació d'aquests criteris s'elabora un llistat ordenat de les sol·licituds. En el moment de disponibilitat d'una plaça vacant s'aplicarà, entre els tres primers de la llista, el criteri d'arrelament. Aquest s'entén com el vincle que té establert l'usuari amb l'entitat gestora del centre de procedència i del recurs de destinació, en el cas de ser la mateixa.

2n. Les sol·licituds de persones que no provenen d'un centre de protecció en el moment de fer la sol·licitud.

Aquestes s'han d'ordenar segons els criteris següents:

- a) L'edat en el moment d'oferiment d'una plaça disponible, tenint prioritat el sol·licitant de menys edat.*

b) La data del registre de la sol·licitud, tenint prioritat la més antiga.

Si la persona jove en llista d'espera del servei d'habitatge no accepta la plaça que se li ofereix i no ho justifica:

a) La primera vegada que hi renunciï, romandrà sense la possibilitat que se li torni a oferir una plaça durant un període de sis mesos comptadors des de la data de la renúncia expressa o no acceptació tàcita.

b) La segona vegada, romandrà sense la possibilitat que se li torni a oferir una altra plaça durant un període de nou mesos comptadors des de la data de la segona renúncia expressa o no acceptació tàcita.

c) Si hi renuncia una tercera vegada, s'entendrà que renuncia al dret a gaudir del servei d'habitatge.

Així mateix, la persona jove pot sol·licitar, de manera justificada i sempre que hi hagi disponibilitat de plaça, el canvi d'habitatge.

2. L'apartat 5 de l'article 6 del Decret 40/2017 queda modificat de la manera següent:

5. La persona usuària disposa d'un període d'adaptació a cada servei de trenta dies naturals, transcorreguts els quals es consolidarà el seu dret al servei. En els casos que la persona usuària del servei d'habitatge incompleixi les condicions del contracte d'ús i estada a l'habitatge, els acords establerts i la normativa, serà expulsada de l'habitatge, la primera vegada, per un període de sis mesos; la segona vegada, per un període de nou mesos, i la tercera vegada, definitivament, sense la possibilitat d'accedir a una altra plaça. Si hi ha circumstàncies que impedeixen l'atenció de la persona usuària, l'entitat ho ha de comunicar a l'òrgan competent, mitjançant un informe raonat, i aquest òrgan ha d'adoptar la resolució que pertochi.

Article sisè

Supressió de l'article 13 del Decret 40/2017

Se suprimeix l'article 13 del Decret 40/2017.

Article setè

Addició del títol V en el Decret 40/2017

S'afegeix un nou títol en el Decret 40/2017, el cinquè, amb dos nous articles (30 i 31), amb la redacció següent:

Títol V

Òrgans de seguiment

Article 30

Comissió de Seguiment d'Emancipació

1. Es crea la Comissió de Seguiment d'Emancipació, adscrita a la Direcció General de Menors i Famílies per tal de dur a terme el seguiment i avaluació dels usuaris de la Xarxa Pública d'Emancipació.

2. Aquesta Comissió està integrada pels professionals del Servei de Famílies de la Direcció General de Menors i Famílies responsables de la gestió dels programes d'autonomia personal, designats per la directora general, i pels representants de les entitats concertades, designats per aquestes i nomenats per la directora general.

3. Les funcions de la Comissió de Seguiment d'Emancipació són les següents:

a) Avaluar el procés d'emancipació de cada persona beneficiària del servei.

b) Avaluar els requisits i les obligacions necessàries perquè la persona beneficiària pugui continuar gaudint de la prestació dels serveis de la Xarxa Pública de Serveis d'Emancipació.

De l'avaluació s'elaborarà informe tècnic, a partir del qual s'elaborarà la proposta de resolució corresponent.

4. El règim de funcionament de la Comissió de Seguiment d'Emancipació s'ha d'ajustar a les normes contingudes en la secció tercera del capítol II del títol preliminar de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i en el capítol cinquè del títol II de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, amb les particularitats següents:

a) La presidència de la Comissió de Seguiment d'Emancipació correspon a un membre de la Direcció General de Menors i Famílies designat per la directora general de Menors i Famílies.

b) El secretari o secretària serà elegit i designat per la Comissió d'entre els seus membres.

c) La Comissió de Seguiment d'Emancipació es reunirà amb una periodicitat de tres mesos, sens perjudici de la possible convocatòria quan ho sol·liciti una de les parts implicades.

5. Els representants de l'Administració s'han de designar d'acord amb el principi de presència equilibrada de dones i homes, excepte per raons fonamentades i objectives degudament motivades. S'entén per representació equilibrada la presència de dones i homes de manera que cap sexe superi el 60 % del conjunt ni sigui inferior al 40 %.

Article 31

Comissió Tècnica de Derivació i Avaluació

1. A cada illa de la comunitat autònoma es constituirà una comissió tècnica de derivació i avaluació, adscrita a la Direcció General de Menors i Famílies, amb la finalitat d'avaluar i elaborar propostes per als casos de persones que han estat sotmeses a mesures administratives de protecció de menors que puguin ser beneficiàries dels serveis de la Xarxa Pública d'Emancipació.

2. Aquesta comissió està integrada pels membres següents:

a) A l'illa de Mallorca

- Tres membres del Servei de Famílies de la Direcció General de Menors i Famílies, designats per la directora general.*
- Dos membres de l'entitat pública de protecció de menors competent, proposats pel respectiu consell insular i nomenats per la directora general.*
- Tres membres a proposta de la Federació d'Entitats d'Atenció a la Infància i Adolescència Balear (FEIAB), nomenats per al directora general.*

b) A les illes de Menorca, Eivissa i Formentera

- Dos membres de la Direcció General de Menors i Famílies, designats per la directora general.*
- Dos membres de l'entitat pública de protecció menors competent, proposats pel respectiu consell insular i nomenats per la directora general.*

3. Les funcions de la Comissió Tècnica de Derivació i Avaluació són les següents:

- a) Conèixer les persones joves susceptibles de ser incorporades al programa, sis mesos abans d'acabar la mesura administrativa de protecció.*
- b) Col·laborar en el procés de derivació de les persones joves.*
- c) Establir l'inici de la intervenció educativa en coordinació amb el professional referent.*
- d) Participar en l'avaluació del servei de la Xarxa Pública de Serveis d'Emancipació, indicant-ne els aspectes susceptibles de millora (en especial, ha d'avaluar tots els processos).*
- e) Cooperar en el desenvolupament de la Xarxa Pública de Serveis d'Emancipació.*
- f) Establir directrius i protocols per a la intervenció educativa i unificar estratègies d'intervenció mitjançant una metodologia integral.*
- g) Potenciar la formació permanent dels professionals.*
- h) Acomplir les funcions que l'administració competent li encomani.*

4. El règim de funcionament de la Comissió Tècnica de Derivació i Avaluació s'ha d'ajustar a les normes contingudes en la secció tercera del capítol II del títol preliminar de la Llei 40/2015 i en el capítol cinquè del títol II de la Llei 3/2003, amb les particularitats següents:

- a) La presidència de la Comissió Tècnica de Derivació i Avaluació correspon a un membre del Servei de Famílies de la Direcció General de Menors i Famílies designat per la directora general de Menors i Famílies.*
- b) El secretari o secretària serà elegit i designat per la Comissió d'entre els seus membres.*
- c) La Comissió Tècnica de Derivació i Avaluació es reunirà amb una periodicitat de tres mesos, sens perjudici de la possible convocatòria quan ho sol·liciti una de les parts implicades.*

5. Els representants de l'Administració s'han de designar d'acord amb el principi de presència equilibrada de dones i homes, excepte per raons fonamentades i objectives degudament motivades. S'entén per representació equilibrada la presència de dones i homes de manera que cap sexe superi el 60 % del conjunt ni sigui inferior al 40 %.

Disposició adicional primera

Posada en marxa de les comissions de seguiment

La constitució de les comissions esmentades en el text no implica despesa adicional.

Disposició final única

Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 24 de maig de 2019

La presidenta

Francesca Lluch Armengol i Socias

La consellera de Serveis Socials i Cooperació

Fina Santiago Rodríguez

